

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Quae Idololatria sit materialis, quae formalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Præterea si adoratio hæc facta sit cū omnibus conditionibus ac circumstantiis quæ actionem moraliter bonam, laudabilem ac meritoriam faciunt, quæ sunt, locus, tempus, modus, ignorantia illa contra Deo & hominibus excusari potest, ut quæ facta sit secundum Ecclesiæ intentionem, quæ est, Christi corpus non aliter quam consecratum adorare. Hinc Theologi ad probandam omnium humanae actionum tam bonitatem quam validitatem, hanc regulam tamquam certum axioma tradunt: Omnes scilicet humanas actiones in materia debitam, aptam & convenientem, tempore ac loco opportunitatis incidentes, eaque forma ac modo quo par est exercitas, moraliter bonas esse ac virtio carere. Ut exempli gratia, recte dicimus, suam nō alienam, ac licitis, nō prohibitis diebus, messem demetere; & eleemosynam de suo, non de alieno, & ex charitate, non ex hypocrisi dare; in uno gradu nuptias contrahere, in alio abstinere; & si qua alia sunt, iusmodi, actiones bonas esse & laudabiles. Sic actio illa populi voluntaria, hostiam non consecratam quam tamen consecratam esse simpliciter credit, adorantis ac recipientis, bona est, in debitam ac re quisitam materiam inoidens, si non ex se, saltim ex eo quod humana potest apprehendere sapientia; quum hostia illa ceteris consecratis similis sit, & à sacerdote legitimè ordinato in Catholicæ Ecclesia hora ordinario servitio seu sacrificio deputata, super altari consecrato, cum ornamentis, gestibus, aliisque externis quibus Ecclesia in ea re uti solet ceremoniis, tractetur atque administretur. Quare actio hæc ex bona fide profecta, virtio atque errore caret, neque pro idolatria haberi potest.

VI. Idolatria verò, si qua hic est: materialis, est ut Theologi nostri loquuntur, nō formalis, id est, in se quidem idolatria est, quum purus panis & vienum pro Christi corpore ac sanguinem adoretur; sed non in decepti populi intentione, qui pro suæ adorationis objecto corpus & sanguinem Christi habent, & neq; hostiam quam sacerdos manibus tenet sine tacita illa & implicita condicione adorat, scilicet totum illud tam grande mysterium ex Iesu Christi prescripto Ecclesiæq; usurpata consuetudine peragendum esse. Neq; est ut quis existimet, defectum hunc consecrationis à Deo occulta quædam & divina virtute suppleri: quum ut id credamus, nulla Dei promissio, neq; ulla alia consecratus, di formula quam quæ sacræ illis ab ipso Christo prolatis verbis continetur, existet: quæ quidē verba in sacramentis id efficiunt atq; operantur quod.

significant, ex ore legitimorum ac rite ordinatorum sacerdotum prolatæ. Ex quibus sequitur, nullā hic esse consecrationē, neq; ejus defectum à Deo suppleri; qui tamen fidelium actionem natura sua virtuosam supplet, & intentionem probat, sacrificii ac Sacramenti effectus ad mensuram devotionis cuique applicans. Sed jam trium illorum, Galliæ nostræ Reformatorum vestigia prosequamur, quibus apostolæ illi ac desultori Clerici aliquantulum nos abduxerunt.

QVOMODO CALVINVS GENEVAM SE contulerit, quæque ibidem fecerit ac gesserit.

CAPUT DECIMUM SEPTIMUM.

ARGUMENTVM.

- I. Calvinus relitto Pictavio, in Aquitaniam ad Rufum & Fabrum proficiscitur.
- II. Gulielmus Farellus primus apud Genevates rebellionis aucter.
- III. Calvinus duobus inde vagatus, Genevam concedit.
- IV. Tres eidem Apostoli eodem ad Calvinum proficiuntur.
- V. Calvinus rebus novis studens, Geneva ejectus.
- VI. Ratisbonam abit ad comitiam imperii.

I. **D**um duo illi præcursores, Bonushomœ & Ramaslator sive Consarcinator, hæresi viâ sternunt, & velut signo Scripturæ ex arce ostendo, classicum contra Ecclesiam canunt, ac homines passim in Gallia, Religiosos præsertim utriusque sexus ad pileum vocant, suæque cöspirationi quæ plurimos ab antiqua Catholica simplicitate ac pietate abstractos, innescant: Calvinus ne Pictavii, regi quam agitabat in apertum crumpente, comprehendere cur veritus, hospitis consiliū sequitur, & Neracum ad Rufum & Fabrum, de quibus supra, proficiscitur, ut una cum eis sub Margaritæ Navarræ reginæ præsidio lateret. Ait Beza, bonū illum senem, de Fabro loquens, Calvinum grato ac læto animo excepisse, quasi præfagientem ab hoc Ecclesiam in Galliis restauratumiri. Illud vero nō dicit, Rufum à Calvinio visitatum tamquā dominū à servo, quamvis non ignoraret eundem dum per Germaniæ oberrat, Calvinii ministerio usum fuisse, quod cum narrantem plures à Rufo in literis

M m

educa-